

L'ARTICLE DEL DIA

Jordi Solé Tura

Diputat i dirigent del PSC.

Preguntes sobre Kosovo

¿Acceptarem que els nostres soldats morin a Iugoslàvia? ¿Invertirem a aixecar aquest país? ¿I en la creació d'un sistema defensiu europeu? Són qüestions que exigeixen respostes sinceres

Entenc que molta gent estigui farta dels bombardejos a Iugoslàvia, però no entenc els que només denuncien els bombardejos i deixen en un segon pla la tragèdia dels centenars de milers d'albanesos expulsats de Kosovo. Comprenc millor els que sí que es preocupen per la tragèdia dels kosovars expulsats, però no comparteixo el seu optimisme quan creuen que n'hi hauria prou d'interrompre els bombardejos perquè els kosovars expulsats poguessin tornar a casa seva i a les seves terres.

No és possible discutir sobre el que s'ha de fer a Kosovo sense situar la tragèdia col·lectiva dels kosovars expulsats al centre mateix de tota reflexió, de tota proposta i de tota acció col·lectiva. Però una cosa és discutir i una altra enganyar-se. I perquè ningú no s'enganyi s'ha de dir amb tota claredat que no es poden jugar les dues cartes a la vegada i que no és cert que si s'aturen els bombardejos els kosovars tornaran de seguida a la seva terra.

¿És possible, llavors, que hi puguin tornar només amb la pressió dels bombardejos? Segons la meua opinió la resposta és que no. O més exactament: els bombardejos no serveixen per fer tornar els kosovars a les seves terres si no van seguits d'un altre tipus d'intervenció que només pot ser el desplegament a Kosovo de forces terrestres de la comunitat internacional.

De fet, això és el que es volia aconseguir sense violència en les discussions de Rambouillet. I quan **Milosevic** va trencar les negociacions i va començar a expulsar en massa els kosovars, l'alternativa era o apartar-se de l'assumpte i deixar que **Milosevic** fes el que volgués o imposar la presència de tropes terrestres mitjançant la violència prèvia dels bombardejos. Per això entenc que l'única lògica possible d'uns bombardejos que han destruït ponts i bases militars, que han demostrat que es pot deixar tot el país a les fosques i que han atacat els seus de la propaganda estatal és que amb això es pretén reduir al màxim la capacitat de combat de les forces sèrbies en previsió d'una possible ocupació de Kosovo per part de forces terrestres internacionals.

I això és així perquè els centenars de milers de kosovars expulsats ignominiosament de casa seva i de les seves terres només hi podran tornar si compten amb un escut de protecció segur i eficaç que només pot oferir -i encara amb problemes- una poderosa concentració de forces militars internacionals, sota el paraigua de les quals puguin actuar sense perill les ONG i les organitzacions estatals

d'ajuda als refugiats.

Naturalment, caldrà trobar després una fórmula política que, a partir de la recuperació de Iugoslàvia com a país democràtic, permeti la subsistència de Kosovo com a entitat específica i eviti un nou esclat de confrontacions a la zona entre comunitats i entre guerrillers kosovars i unitats militars o paramilitars sèrbies. Per descomptat no serà gens fàcil aconseguir-ho, però si està començant a funcionar una

obra d'enginyeria política i constitucional tan complicada com la de Bòsnia i Hercegovina és possible que també s'aconsegueixi una cosa semblant a Iugoslàvia, encara que les situacions respectives no siguin les mateixes.

Això és el que s'està discutint tant a les Nacions Unides com a la mateixa OTAN, en les trobades bilaterals de les principals potències i en el si de l'anomenat G-8. Per a tots és clar que controlar la situació a Iugoslàvia, assegurar el retorn dels expulsats i començar a construir un nou ordre polític en aquella zona exigirà un gran esforç polític, militar i econòmic que repercutirà, sens dubte, no només en els països veïns sinó en tots els membres de la Unió Europea i en tots els aspirants a ingressar-hi.

I això obrirà un debat que ningú podrà ignorar, els punts centrals del qual tocaran necessàriament les fibres profundes del nostre propi benestar. Els temes principals seran aquests: ¿acceptarem l'enviament a Iugoslàvia d'unes forces de terra de més de 50.000 soldats, amb el perill que molts d'ells morin en la contesa? ¿Acceptarem que una part substancial dels fons de cohesió de la Unió Europea, tan importants per al nostre país, deixin d'arribar-nos i es dediquin, en canvi, a la reconstrucció de Kosovo i de tota Iugoslàvia? Si tant hem criticat els bombardejos i el paper dels Estats Units, ¿acceptarem la posada en marxa d'una autèntica defensa militar europea que exigirà molts més diners que els que estem invertint ara en els nostres pressupostos de Defensa?

Per tant, res de reduccionismes. Segurament assistirem encara a molts episodis violents i inhumans tan brutals com els que s'estan vivint ara mateix. La tragèdia continuarà i els centenars de milers de kosovars expulsats i errants no tornaran a casa seva i a les seves terres mentre no comptin amb la protecció de poderoses forces terrestres internacionals instal·lades a Kosovo. I no ens hem de fer il·lusions: ni tan sols amb aquesta protecció hi haurà un retorn ràpid i fàcil. Aquest és un assumpte esgarifós de sofriments individuals i col·lectius que duraran molts anys.

Per això els governs han de ser transparents sobre això i buscar el màxim consens. Això és el que no ha passat fins ara al nostre país, i seria nefast per a tots que el president del Govern, **José María Aznar**, continués jugant amb els seus silencis i les seves ambigüitats i prengué a les Corts Generals el dret i el deure de ser informades i de pronunciar-se obertament sobre l'assumpte. Això és molt seriós i la nostra societat ha de saber a què atènyer-se.